

УДК 339.9+331.5:336.5

В. Г. Панченко,
д. е. н., Маріупольський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5578-6210>
Ю. В. Пінчук,
магістр з товарознавства та експертизи в митній справі
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-0488-0585>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.9.51

ДЕКАПЛІНГ ЯК НОВА ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ США І КНР

V. Panchenko,
Doctor of Economic Sciences, Mariupol State University
Y. Pinchuk,
Master in Commodity science and expert examination in customs

DECOUPLING AND DERISKING IN THE INTERNATIONAL ECONOMIC POLICY OF THE US AND CHINA

Мета статті полягає в ідентифікації нових форм реалізації міжнародної економічної політики США і КНР із фокусом на політиці декаплінгу та деріскінгу. Встановлено, що політика стримування Китаю, проголошена США, знаходить своє відображення у політиці декаплінгу. Маючи різноманітні форми прояву, і при цьому не будучи жорстко регламентованою, політика декаплінгу орієнтована на: (1) переформатування ланцюгів створення вартості та ланцюгів поставок і їх насильницького руйнування не з економічних, а із політичних міркувань; (2) ініціювання нових френдшорних та ніашорних форм міжнародної торгівлі; (3) адаптацію агресивної промислової політики, спрямованої на підтримку експансії національних виробників як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Зроблено висновок, що політика декаплінгу є формою прояву політики неомеркантилізму, яка суперечить принципам СОТ. Легітимізацію політики декаплінгу уможливило маніпулювання безпековою тематикою, яка набула першочергової важливості ще за часів пандемійних рестрикцій поставок, коли анонсовані переваги вільної торгівлі обернулися недоліками залежності від обмеженої кількості постачальників, сконцентрованих в Китаї. Декаплінг було визнано занадто жорсткою політикою самими ж ініціаторами, тому згодом з'явилися альтернативні форми її реалізації — політика деріскінгу, яка однак не давала бажаних результатів по реальному відстороненню китайського бізнесу від доступу до критичних технологій, перш за все для США. Як наслідок, дискусії навколо розвитку і посилення регуляторного інструментарію політики декаплінгу розгортаються із новою потужністю.

The purpose of the article is to identify new forms of implementation of the international economic policy of the United States and China with a focus on the policy of decoupling and derisking. It has been established that the policy of containing China, proclaimed by the United States, is reflected in the policy of decoupling. Having various forms of manifestation, and at the same time not being strictly regulated, the decoupling policy is focused on: (1) reformatting value chains and supply chains and their violent destruction not for economic, but for political reasons; (2) initiation of new friendshore and nearshore forms of international trade; (3) adaptation of an aggressive industrial policy aimed

at supporting the expansion of national producers in both the domestic and foreign markets. It has been established that the policy of decoupling is a form of manifestation of the policy of neo-mercantilism, which contradicts the principles of the WTO. The legitimization of the decoupling policy made it possible to manipulate the topic of security, which became of paramount importance during the pandemic supply restrictions, when the announced advantages of free trade turned into the disadvantages of dependence on a limited number of suppliers concentrated in China. Decoupling was recognized as too harsh a policy by the initiators themselves, so subsequently alternative forms of its implementation appeared — the policy of derisking, which, however, did not give the desired results in actually removing Chinese business from access to critical technologies, primarily for the United States. As a result of discussions around the development and strengthening of regulatory tools, decoupling policies are unfolding with new power.

The US is moving away from neoliberal discourse, accusing China of overcapacity and flooding the market with cheap goods. Although, in fact, if the characteristic "cheap" is replaced by the synonym "affordable", it becomes obvious that for consumers who have low incomes or are trapped in the crisis of the cost of living, there is no alternative to buying precisely "cheap" goods.

The relevant US ministries are concerned about the economic situation in high-tech markets, including those in which China has managed to establish itself as a competitive player: in particular, in the production of solar panels, electric vehicles and lithium batteries. The presence of natural factors of production, increasing labor productivity, maximizing human potential, providing institutional support, stimulating economic modernization and, within its framework, ensuring closed innovation cycles are just some components of a high-level systemic policy — technical development. China has access to raw materials and a large market of skilled labor, almost 5 times larger than the US and EU combined. China's accusations that its producers achieve a price advantage through subsidies are only partially supported. Saving resources of all kinds became possible largely because the Chinese made investments concentrated in narrow areas, planned, without using the stock market and without diluting efforts, while simultaneously reducing production costs for the manufacture of products in the field of wind and solar generation and in general in the field of green energy. The declared course for the implementation of decoupling policy requires the USA to create a large number of new industries, for which it is necessary to have a sufficient supply on the American market of qualified highly paid personnel. Despite the fact that the cost of labor in China has increased significantly, it is still incomparably lower, and despite demographic expectations that are negative in the 10-year period (reduction of the working age population), in the current short-term exacerbation of economic and trade confrontation, China can to provide a full workforce.

Returning to decoupling again requires a significant effort from both countries and causes understandable opposition from businesses for whom the long-term very negative or even catastrophic scenarios of no decoupling are not clear and/or convincing. Therefore, in the conditions of increasing geopolitical tensions in the confrontation between the United States and China, it is important for the parties to find those opportunities for economic cooperation, which for decades were considered to be able to oppose the movement towards military confrontation.

Ключові слова: США, КНР, міжнародна конкуренція, декаплінг, деріскінг, міжнародне виробництво, міжнародна торгівля, міжнародний бізнес, регулювання, торгова війна, альтернативна енергетика, зелені технології, субсидії, інвестиції, глобальні ланцюги створення вартості.

Key words: USA, China, international competition, decoupling, derisking, international production, international trade, international business, regulation, trade war, alternative energy, green technologies, subsidies, investments, global value chains.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Політика стримування Китаю, проголошена США, знаходить своє відображення у політиці декаплінгу. Маючи різноманітні форми прояву, і при цьому не будучи жорстко регламентованою, політика декаплінгу орієнтована на: (1) переформатування ланцюгів створення вартості та ланцюгів поставок і їх насильницького руйнування не з економічних, а із політичних міркувань; (2) ініціювання нових френдшорних та ніашорних форм

міжнародної торгівлі; (3) адаптацію агресивної промислової політики, спрямованої на підтримку експансії національних виробників як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Без сумнівів, політика декаплінгу є формою прояву політики неомеркантилізму, яка суперечить принципам СОТ. Легітимізацію політики декаплінгу уможливило маніпулювання безпековою тематикою, яка набула першочергової важливості ще за часів пандемійних рестрикцій поставок, коли анонсовані пе-

реваги вільної торгівлі обернулись недоліками залежності від обмеженої кількості постачальників, сконцентрованих в Китаї. Декаплінг було визнано занадто жорсткою політикою самими ж ініціаторами, тому згодом з'явилися альтернативні форми її реалізації — політика деріскінгу (derisking), яка однак не давала бажаних результатів по реальному відстороненню китайського бізнесу від доступу до критичних технологій, перш за все для США. Як наслідок, дискусії навколо розвитку і посилення регуляторного інструментарію політики декаплінгу розгортаються із новою потужністю.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблема осмислення особливостей реалізації міжнародної економічної політики в умовах загострення геополітичного суперництва набуває підвищеної актуальності, що передбачає глибоке вивчення як існуючого, так і сучасного наукового доробку як зарубіжних, так і українських вчених, в числі яких: М. Гріффітс [1], Нова [2], М.-Г. Аттиназі, Л. Бекельманн, Б. Менє [3], П. Бахрах і М. Барац [4], Р. Болдвін і С. Евенетт [5], Н. Резнікова [6; 7] і Л. Тарасенко [8; 9], О. Булатова і Е. Федоров [10], НД. Русак і О. Іващенко [11], О. Чугаєв [12; 13].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета статті полягає в ідентифікації нових форм реалізації міжнародної економічної політики США і КНР із фокусом на політиці декаплінгу та деріскінгу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

"Китай та США, дві найбільші економіки світу, мають глибоко взаємопов'язані економічні інтереси, а зміцнення економічного та торговельного співробітництва має велике значення для розвитку обох країн та глобального економічного зростання", — заявив у Пекіні прем'єр Держради КНР Лі Цян на зустрічі з міністром фінансів США Джанет Йеллен 28 лютого 2024 року [14]. "Обидві країни повинні бути партнерами, а не суперниками, а застосування стратегій "декаплінгу" або "маленького двору із високим парканом" (англ. "small yard, high fence") не відповідає фундаментальним інтересам жодної зі сторін і принесе лише величезні збитки підприємствам у двох країнах, економіці і навіть глобальному розвитку" [15].

В даний час розглядається питання щодо обмеження використання Китаєм технологій хмарних обчислень, наданих США, а також про обмеження ввезення китайських транспортних засобів та комплектуючих до США через треті країни. Однак, корисність "високого паркану" для зупинення поширення технологій, на думку Г. Фаррелла та А. Ньюмана, є сумнівною: "навіть щодо передових чіпів необхідно обмежити широкий спектр товарів, щоб зупинити китайські технологічні досягнення, що потребує дотримання вимог з боку компаній у різних країнах". Водночас, стратегія "маленького двору із високим парканом" є окремим прикладом використання потенціалу глобальних економічних мереж для досягнення країнами своїх стратегічних цілей. Топографія мережі породжує тривалий дисбаланс сил

між державами: оскільки асиметричні мережеві структури централізують владу в ключових вузлах, деякі держави можуть "використовувати взаємозалежність як зброю", щоб збирати цінну інформацію або забороняти доступ до мережі супротивникам [16].

У своїх промовах Дж. Йеллен вдається до вживання терміну "перевиробництво", характеризуючи динамічність промислового розвитку в Китаї та завищеність його виробничих потужностей, відзначаючи, що такий стан справ викликає все більшу стурбованість. Прикметно, що при цьому подібні категоричні оцінки не застосовуються по відношенню до Бангладеш, Філіппін та В'єтнаму, які мають надлишкове виробництво дешевої продукції легкої промисловості, постачання якої здійснюється на ринок США [17]. Іншими словами, США відходять від неоліберального дискурсу, звинувачуючи Китай у надлишку потужностей і наповненні ринку дешевими товарами [18]. Хоча, по суті, якщо характеристику "дешеві" замінити на синонім "доступні", стає очевидним, що для споживачів, які мають низькі доходи або потрапили в пастку кризи вартості життя, альтернативи купівлі саме "дешевих" товарів не існує.

Особливе занепокоєння з боку відповідних міністерств США викликає економічна кон'юнктура високотехнологічних ринків, зокрема, тих, в яких Китаю вдалось зарекомендувати себе як конкурентоспроможний гравець: зокрема, у сфері виробництва сонячних панелей, електромобілів і літєвих батарей [19]. Наявність природних факторів виробництва, підвищення продуктивності, максимальне розкриття людського потенціалу, забезпечення інституційної підтримки, стимулювання економічної модернізації і в її рамках — забезпечення замкнутих інноваційних циклів [20] — лише деякі із складових системної політики високотехнологічного розвитку. Китай має доступ до сировини, і до великого, практично в 5 разів більшого ніж США та ЄС разом узяті, ринку кваліфікованих трудових ресурсів. Ще в 2003 році голова компанії Сіменс заявляв, що "Китай виховує в 10 разів більше інженерів, ніж Німеччина, і через 20 років це спрацює як тригер раптової зміни, яка насправді не є раптовою — просто протягом цілого покоління буде створюватись перевага в кількості людей, які можуть розвивати нові технології" [21].

Звинувачення Китаю в тому, що його виробники досягають цінової переваги за рахунок субсидування, мають лише часткове підтвердження. Економія ресурсів усіх видів стала можливою багато в чому тому, що китайці здійснювали інвестиції концентровано на вузьких напрямках, планово, не використовуючи фондовий ринок і не розмиваючи зусилля, одночасно скорочуючи витрати виробництва на виготовлення продукції у сфері вітрової і сонячної генерації і в цілому у сфері зеленої енергії. Нині політичні дії у США безапеляційно заявляють про лідерські амбіції в окреслених вище сферах, адже перехід від традиційних енергетичних ресурсів до зеленої енергії — це те, на чому зараз зосереджується весь світ. Втім анонсована першість ще має бути доведена на практиці, адже міжнародні рейтинги фіксують першість Китаю [22].

Світову індустрію виробників сонячних панелей досить складно порівнювати, оскільки компанії заявляють про різні розміри та виробничі потужності. Деякі ком-

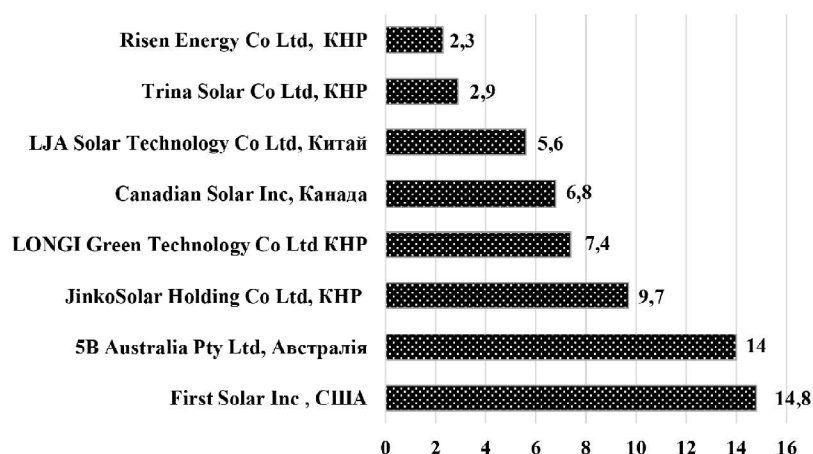

Рис. 1. Провідні компанії-виробники сонячних фотоелектричних систем у світі у 2021 році (у гігават)

Джерело: [23].

панії звітують про річну потужність модулів, у той час як інші — про потужність за весь термін служби. Попри те, що у 2021 році в числі лідерів були американські компанії (див. Рис. 1), за даними на початок 2024 року кон'юнктура змінилась.

Першу позицію посіла компанія LONGi Solar Technology Co, Ltd (Сіань, Китай) — один із найбільших виробників сонячних панелей у світі зі щорічним доходом у 8,416 млрд дол. [23]. Компанія виробляє 30 ГВт високоефективних сонячних пластин та модулів на рік. LONGi уклала масштабну угоду про продаж потужностей у 576 МВт Nofar Energy (Румунія) для реалізації фотоелектричного (PV) проєкту в Румунії із введенням в експлуатацію об'єктів у 2025 році. JinkoSolar Holding Co., Ltd. (Шанхай, Китай) є другим найпотужнішим виробником сонячних панелей. Компанія володіє дев'ятьма виробництвами по всьому світу та має річну потужність 31 ГВт для сонячних пластин, 19 ГВт для сонячних елементів та 36 ГВт для сонячних модулів. Trina Solar Co., Ltd (Чанчжоу, Китай) — китайська компанія-виробник сонячних панелей, акції якої з 2020 року котируються на Шанхайській фондовій біржі. Четверту позицію посідає Canadian Solar Inc. (Гуелф, Канада) - канадський виробник сонячних модулів, яка за останні

20 років перетворилася на одного зі світових гравців у сонячній галузі — понад 63 ГВт сонячних модулів було поставлено у понад 160 країн світу. Hanwha Solutions Corporation (Сеул, Південна Корея) — виробник сонячних модулів з науково-дослідними центрами у Німеччині, Кореї, Китаї та Малайзії, який був заснований у Німеччині у 1999 році. Після того, як Hanwha Group викупила його після банкрутства, фірма локалізувалась у Кореї. Шосту позицію посідає Risen Energy Co., Ltd. (Нінбо, Китай) — публічна китайська компанія, заснована 1986 року. Risen Energy — одна із найстаріших компаній із виробництва сонячної енергії, що діють досі, має річну потужність сонячних модулів 19,1 ГВт та виробляє сонячні модулі PERC, HJT та Bifacial. На сьомій позиції — First Solar Inc. (Темпе, США) — американський виробник сонячних модулів, що виробляє сонячні модулі промислового масштабу, які часто використовуються на сонячних електростанціях. На восьмій позиції — Wuxi Suntech Power Co., Ltd. (Уси, Китай), яка постачає сонячні модулі у понад 100 країн світу загальною потужністю 30 ГВт [23].

Погрози вводити подальші санкції по відношенню до китайських виробників і піднімати торговельні бар'єри, якщо Китай не змінить свою промислову та торго-

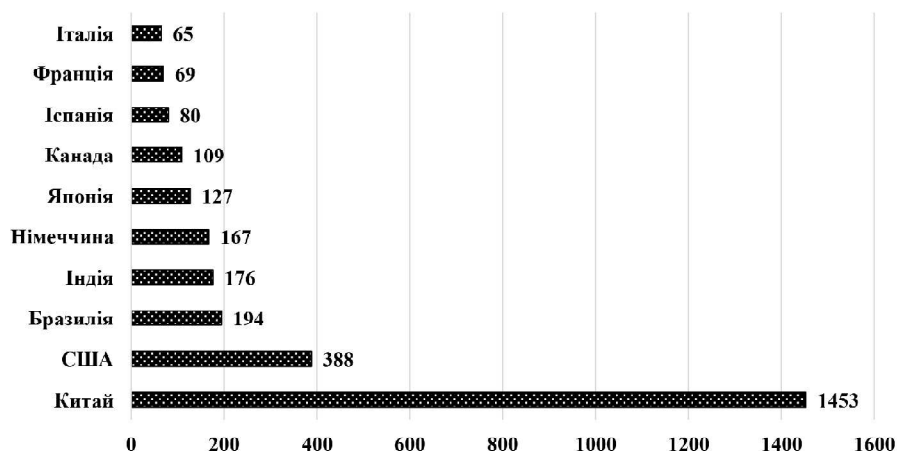

Рис.2. Країни-лідери за встановленою потужністю відновлюваної енергії у всьому світі у 2023 році (у гігаватах)

Джерело: [23].

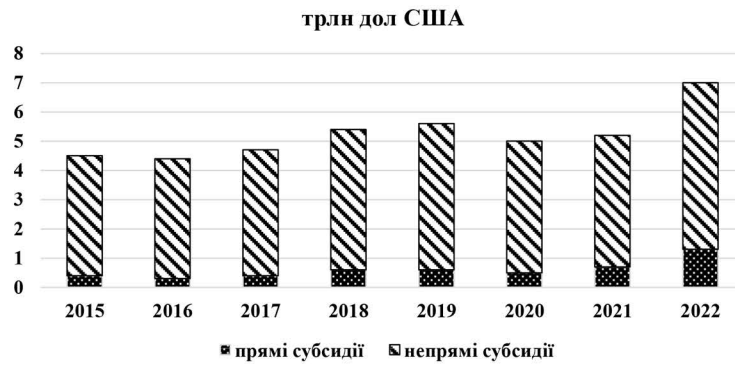

Рис. 3. Зростання субсидій на вивантаження палива як глобальний тренд

Джерело: [24].

вельну політику, стосуються звинувачення в надлишку потужностей, і не лише тих, що уможливають нарощення китайського експорту (див. Рис. 2).

У сучасній економічній термінології концепція перепромишленості стосується опису стадії економічної кризи, одночасного порушення балансу споживання і виробництва у всьому світі. Однак у випадку "кризи як стадії бізнес-циклу" мова йде про загальне скорочення споживання. Відкритий, вільний ринок мав би підтримуватись США, оскільки у світі навіть ще не зафіксовано глобальної рецесії, вона має регіональні і тимчасові прояви. Дехто з дослідників побачив у діях США ознаки меркантилізму. Дійсно, в історії мали місце дії, наприклад, Британського уряду, який обмежував можливість іспанських підприємств постачати більш дешеву продукцію, знищуючи вовну, яку експортувала Іспанія. США у 1980-х роках змогли фактично примусити Японію припинити свій більш дешевий експорт. Японці знайшли творчий спосіб виконати вимоги США — вони обмежили експорт низькотехнологічних товарів, але при цьому збільшили експорт середньо- і високотехнологічних товарів: наприклад, замість експорту дешевих автомобілів вони експортували дорожчі автомобілі. Тоді на ринку США американські виробники змогли відновити свої позиції, і при цьому японські компанії змогли продов-

жувати заробляти за рахунок експансії преміальних сегментів ринку.

Проводити історичні паралелі нерепрезентативно, адже масштаби платіжних і, зокрема, торговельних дисбалансів Китаю та його партнерів не були досяжні півстоліття тому з огляду на тодішній ступінь лібералізації міжнародної торгівлі. Але не сьогодні: США можуть ввести тарифи та інші обмеження на власній території, однак вони не можуть розповсюдити ці дії шляхом стандартних інструментів регулювання міжнародної торгівлі в Європі, Африці, Азії. Також неможливим є згортання виробництва на території Китаю через володіння американськими компаніями контрольними пакетами акцій компаній виробників, як це робилося 10 і більше років тому. Китай зміг побудувати систему виробників, які не залежать фінансово і організаційно від зовнішнього впливу.

Субсидування Китаєм свого виробництва мало б регулюватися наднаціональними інститутами, перш за все СОТ, у законодавчому полі. У зв'язку із втратою регуляторної влади СОТ, використання затверджених США обмежень виглядає, по суті, як порушення конкуренції самими США. Особливо це питання постає дискусійним у ситуації глобального використання субсидій на вивантаження палива в умовах енергетичної кризи (див. Рис. 3).

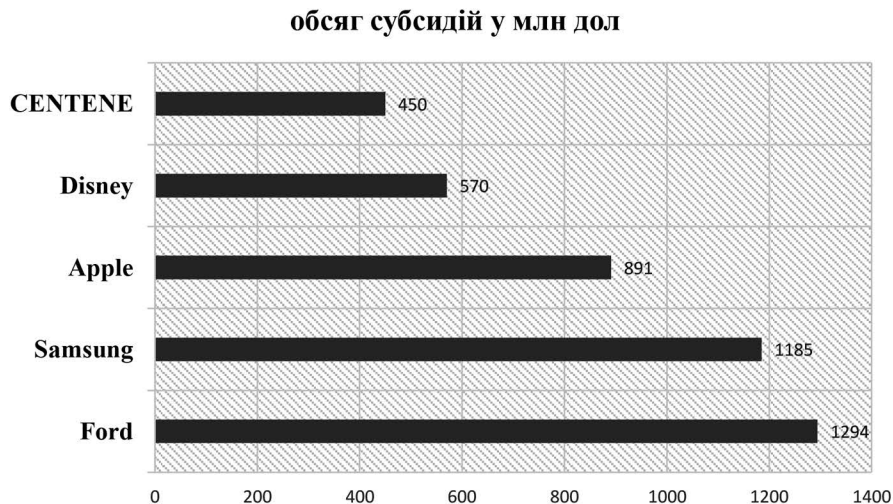

Рис. 4. Американські компанії, які отримали наймасштабніші пакети урядової допомоги та субсидій (у млн дол США)

Джерело: [26].

Така ж ситуація — у інших секторах. Відповідно із даними Звіту наглядової групи Good Jobs First і профспілкової федерації UNI Global Union, з 2012 року по сьогодні компанія Amazon отримала 4,7 млрд. дол. у вигляді субсидій. Лідером у державних субсидіях за підсумками 2021 року став автовиробник Ford, який отримав 1,3 млрд дол фінансування від штатів Кентуккі та Теннессі для будівництва заводів електромобілів і акумуляторів. Виробник електроніки Samsung посідає друге місце по відомим субсидіям із загальним розміром 1,2 млрд. дол. у вигляді різних податкових знижок і грантів, наданих штатом Техас в обмін на будівництво заводу з виготовлення мікросхем. Інші технологічні та медіа-компанії з мільярдними чистими доходами, такі як Apple, Disney і Oracle, також фігурують у першому списку з такими проєктами, як науково-дослідні центри, переміщення корпоративних офісів і офісних містечок, що приносить їм сотні мільйонів доларів у вигляді податкових знижок і грантів [25].

Для сприяння зарубіжній експансії Amazon було надано субсидій на 262,6 млн дол. для будівництва центру обробки даних у Монреалі в Канаді, і 180 млн дол. для центру обробки даних у Сан-Паулу в Бразилії. Загалом Amazon отримувала державні субсидії для будівництва 407 об'єктів у 13 країнах. Серед них — субсидії для дата-центрів в Аргентині, Бахреїні, Чилі та Ірландії, а також для двох дата-центрів у Китаї та чотирьох в Індії.

Проголошений курс на реалізацію політики декаплінгу вимагає від США створення великої кількості нових виробництв, для чого потрібно мати достатню пропозицію на американському ринку кваліфікованого високооплачуваного персоналу. Попри те, що вартість робочої сили в Китаї значно зросла, вона все ж незрівнянно менша, і, не дивлячись на демографічні очікування, які є негативними у періоді 10 років (скорочення працездатного населення), в умовах поточного короткострокового загострення економічного і торговельного протистояння Китай може забезпечити себе робочою силою повною мірою.

Вкрай чутливою є співпраця США і КНР у секторі напівпровідників, де накладання Сполученими Штатами санкцій також має величезний зворотний ефект [27], оскільки Китай вже виробляє власні напівпровідники, швидкість та обсяг пам'яті яких наближається до рівня продукції, виробництво якої контролюється США та їх союзниками [28]. Такі заборони і рестрикції дійсно мають руйнівний вплив на китайську економіку, що ризикне викликати зустрічні дії, тим самим, затягнувши двох лідерів міжнародної торгівлі у нову торгову війну. На порядку денному — нарощення зустрічних заборон на постачання рідкоземельних металів з боку Китаю, яке може завдати істотної шкоди США.

ВИСНОВКИ

Внутрішня політика США й надалі буде зосереджена на питаннях концентрації економічного та технологічного потенціалу всередині країни. Крім флагманських проєктів Дж. Байдена щодо пожвавлення промислової та дослідницької діяльності, уряд США поступово складає списки "стратегічних технологій" у рамках своїх режимів експортного та інвестиційного контролю,

не формулюючи при цьому чітких критеріїв останніх. Міністр торгівлі Китаю Ван Веньтао називає санкції США, які вже були введені в дію, образливими, а використання експортного контролю — зброєю [15]. Разом ці два інструменти свідомого обмеження міжнародної торгівлі в найчутливіших для обох країн сферах ускладнюють, якщо не унеможливають ведення міжнародної торговельної політики на принципах вільної торгівлі. По суті, неможливо намагатися просувати вільну ринкову економіку і при цьому використовувати санкції, економічну ефективність яких складно обґрунтовувати, не апелюючи до безпекового чинника.

Враховуючи, що реальний декаплінг завдає важких ударів по взаємній торгівлі США та Китаю, особливо у середньостроковому періоді, була здійснена спроба перейти до деріскінгу — ослабленої форми декаплінгу, яка зрештою не досягла компромісного результату, на який розраховували її ініціатори. Повернення до декаплінгу знову вимагає від обох країн значного напруження сил і викликає зрозумілу протидію з боку бізнесу, для якого довгострокові дуже негативні або й катастрофічні сценарії відсутності декаплінгу не є зрозумілими та/або переконливими. Відтак в умовах наростання геополітичної напруженості у протистоянні між США та Китаєм сторонам важливо знайти ті можливості економічної співпраці, які десятиліттями вважалися такими, що можуть протидіяти руху до військового протистояння.

Література:

1. Griffiths, Mark. *Macroeconomic Policy Challenges in Conflict and Post-Conflict Countries: Experience and Lessons from the Middle East*. Macroeconomic Policy in Fragile States. 2021. URL: <https://doi.org/10.1093/oso/9780198853091.003.0019>
2. Novta, N. and Pugacheva, E. *The Macroeconomic Costs of Conflict*. IMF Working Paper. 2020. URL: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/WP/2020/English/wp2020110-print-pdf.ashx> (Accessed 12 April 2024).
3. Attinasi, M. G., Boeckelmann, L., and Meunier, B. *The economic costs of supply chain decoupling*. 2023. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecb.wp2839~aaf35001a3.en.pdf>
4. Bachrach, P., and Baratz, M. S. *Two Faces of Power*. *American Political Science Review*. 1962. vol. 56 (4), p. 947—952.
5. Baldwin R., and Evenett S. J. *The Collapse of Global Trade, Murky Protectionism, and the Crisis: Recommendations for the G20*. Centre for Economic Policy Research. 2011. p. 1—9.
6. Резнікова Н.В., Панченко В.Г. Репортажі із цивілізаційних фронтів. На передовій міжнародної економічної політики Київ: Аграр Медіа Груп, 2023. 234 с.
7. Резнікова Н., Панченко В. Мінні поля міжнародної економічної політики: як країнам не втратити здатність до розвитку. Київ: Аграр Медіа Груп, 2022. 674 с.
8. Резнікова Н., Тарасенко Л. Сучасні тренди в міжнародній торгівлі та міжнародному русі капіталів в умовах нових викликів глобальному співробітництву. *Ефективна економіка*. № 4 (квітень). 2024. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.31>

9. Резнікова Н., Тарасенко Л. Міжнародна економічна політика в умовах конфліктогенності глобального середовища: ризики економічного протистояння. Інвестиції. № 8 (квітень). 2024. С. 83—90. URL: DOI: 10.32702/2306-6814.2024.8.83

10. Булатова О. В., Федоров Е. В. Інструментарій оцінки ризиків безпекового розвитку країн. Вісник Маріупольського державного університету. Сер.: Економіка. 2021. № 22. С. 73—87.

11. Резнікова Н., Русак Д., Іващенко О. Загрози стійкості глобальних ланцюжків поставок і створення вартості з позицій міжнародної політекономії російсько-української війни і макроекономічної нестабільності. Економіка та держава. 2022. № 6. С. 10—15.

12. Чугаєв, О. А. Економічна сила країн як невід'ємний атрибут міжнародних економічних відносин. Актуальні проблеми міжнародних відносин, 2013. № 117, С. 203—210.

13. Чугаєв, О. А. Вимірювання сили економічного іміджу країн світу. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2015. № 12, С. 67—72.

14. CGTN. Premier Li: China, U.S. economies complementary, interests integrated. 2024. URL: <https://news.cgtn.com/news/2024-02-28/Premier-Li-China-U-S-economies-complementary-interests-integrated-1rzkn0YhdhS/p.html>

15. Lee J. The "Small Yard, High Fence" Mirage: Why Sino-U.S. Tech Competition Will Not Be Contained. 2024. URL: <https://fulcrum.sg/the-small-yard-high-fence-mirage-why-sino-u-s-tech-competition-will-not-be-contained/>

16. Farrell H., Newman A. Weaponized Interdependence: How Global Economic Networks Shape State Coercion. *International Security*. 2019. Vol. 44 (1). P. 42—79.

17. Liberty Street Economics. The Investment Cost of the U.S.—China Trade War. 2020. URL: <https://libertystreeteconomics.newyorkfed.org/2020/05/the-investment-cost-of-the-us-china-trade-war/>

18. CNN. Read: Joe Biden's remarks as prepared for delivery in Iowa. 2019. URL: <https://edition.cnn.com/2019/06/11/politics/joe-biden-iowa-remarks/index.html>

19. Peterson Institute for International Economics. Five years into the trade war, China continues its slow decoupling from US exports. 2023. URL: <https://www.piie.com/blogs/realtime-economics/five-years-trade-war-china-continues-its-slow-decoupling-us-exports>

20. Financial Times. China set to account for less than half of US's low-cost imports from Asia. 2023. URL: <https://www.ft.com/content/ad0e35e2-caad-4908-bedf-3489a85ec239>

21. Milwaukee Journal Sentinel. China engineers its next great leap — its students. 2003. URL: <https://eu.jsonline.com/story/archives/2017/08/02/china-engineers-its-next-great-leap-its-students/527951001/>

22. China Briefing. China's FDI Trends: Sources, Destinations, and Key Sectors. 2024. URL: <https://www.china-briefing.com/news/chinas-fdi-trends-sources-destinations-and-key-sectors-2022/> (Accessed

14 April 2024)

23. Statista2024. Leading solar PV manufacturing companies worldwide in 2021. 2024. URL: <https://www.statista.com/statistics/1259927/leading-solar-technology-manufacturers-pipeline-capacity/>

24. Statista2024. Fossil Fuel Subsidies on the Rise. 2024. URL: <https://www.statista.com/chart/31016/volume-of-global-fossil-fuel-subsidies-timeline/>

25. AP News. EU announces an investigation into Chinese subsidies for electric vehicles. 2023. URL: <https://apnews.com/article/eu-china-electric-vehicle-subsidy-investigation-15ec926e756a36a7612a66623ccea51f>

26. Statista2024. The Companies Getting Paid by States, 2023. URL: <https://www.statista.com/chart/26833/biggest-state-level-subsidy-packages-in-the-us/>

27. European Commission. Speech by President von der Leyen on EU-China relations to the Mercator Institute for China Studies and the European Policy Centre. 2023. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_2063

28. Statista2024. Impacts on U.S. companies operating in China due to China's industrial policy changes from 2019 to 2022. 2024. URL: <https://www.statista.com/statistics/1292688/us-business-impacts-due-to-chinas-industrial-policies/>

References:

1. Griffiths, M. (2021), "Macroeconomic Policy Challenges in Conflict and Post-Conflict Countries: Experience and Lessons from the Middle East", *Macroeconomic Policy in Fragile States*. <https://doi.org/10.1093/oso/9780198853091.003.0019>

2. Novta, N. and Pugacheva, E. (2020), "The Macroeconomic Costs of Conflict", IMF Working Paper, available at: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/WP/2020/English/wpia2020110-print-pdf.ashx> (Accessed 12 April 2024)

3. Attinasi, M. G., Boeckelmann, L., and Meunier, B. (2023), "The economic costs of supply chain decoupling", available at: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecb.wp2839~aaf35001a3.en.pdf> (Accessed 12 April 2024)

4. Bachrach, P., and Baratz, M. S. (1962), "Two Faces of Power", *American Political Science Review*, vol. 56(4), pp. 947—952.

5. Baldwin R., and Evenett S. J. (2011), "The Collapse of Global Trade, Murky Protectionism, and the Crisis: Recommendations for the G20", *Centre for Economic Policy Research*, pp. 1—9.

6. Reznikova N.V., Panchenko V.G. (2023), *Reportazhi iz tsyvilizatsiinykh frontiv. Na peredovii mizhnarodnoi ekonomichnoi polityky* [Reports from civilizational fronts. At the forefront of international economic policy], Agrarian Media Group, Kyiv, Ukraine.

7. Reznikova, N. and Panchenko, V. (2022), *Minni poliamizhnarodnoi ekonomichnoi polityky: iak krainam nevratyty zdatnist; do rozvytku* [Minefields of internationaleconomic policy: how countries do not lose their ability todevelop], Ahrar Media Hrup, Kyiv, Ukraine.

8. Reznikova, N. and Tarasenko, L. (2024), "Current trends in international trade and the international movement of capital in the conditions of new challenges

to global cooperation", *Efektivna ekonomika*, vol. 4. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.31>

9. Reznikova, N and Tarasenko, L. (2024), "International economic policy in conditions of instability of the global environment: risks of economic confrontation", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 8, pp.83-90. DOI: 10.32702/2306-6814.2024.8.83

10. Bulatova, O. V. and Fedorov, E. V. (2021), "A toolkit for assessing the risks of security development of countries", *Bulletin of Mariupol State University. Series: Economics*, vol. 22, pp. 73—87.

11. Reznikova, N., Rusak, D. and Ivashchenko, O. (2022), "Threats to the sustainability of global supply chains and value creation from the standpoint of the international political economy of the Russian-Ukrainian war and macroeconomic instability", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 6., pp. 10—15.

12. Chugayev, O. A. (2013), "Economic power of countries as an integral attribute of international economic relations", *Actual Problems of International Relations*, vol. 117 (2), pp. 203—210.

13. Chugayev, O. A. (2015), "Measuring the strength of the economic image of the countries of the world", *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics*, vol. 12, pp. 67—72.

14. CGTN (2024), "Premier Li: China, U.S. economies complementary, interests integrated", available at: <https://news.cgtn.com/news/2024-02-28/Premier-Li-China-U-S-economies-complementary-interests-integrated-1rzKn0YhdhS/p.html> (Accessed 12 Apr 2024).

15. Lee, J. (2024), "The "Small Yard, High Fence" Mirage: Why Sino-U.S. Tech Competition Will Not Be Contained", available at: <https://fulcrum.sg/the-small-yard-high-fence-mirage-why-sino-u-s-tech-competition-will-not-be-contained/> (Accessed 12 Apr 2024).

16. Farrell, H. and Newman, A. (2019), "Weaponized Interdependence: How Global Economic Networks Shape State Coercion", *International Security*, vol. 44, no. 1, pp. 42—79.

17. Liberty Street Economics (2020), "The Investment Cost of the U.S. — China Trade War", available at: <https://libtystreeteconomics.newyorkfed.org/2020/05/the-investment-cost-of-the-us-china-trade-war/> (Accessed 12 April 2024)

18. CNN (2019), "Read: Joe Biden's remarks as prepared for delivery in Iowa", available at: <https://edition.cnn.com/2019/06/11/politics/joe-biden-iowa-remarks/index.html> (Accessed 12 April 2024)

19. Peterson Institute for International Economics (2023), "Five years into the trade war, China continues its slow decoupling from US exports", available at: <https://www.piie.com/blogs/realtime-economics/five-years-trade-war-china-continues-its-slow-decoupling-us-exports> (Accessed 12 April 2024).

20. Financial Times (2023), "China set to account for less than half of US's low-cost imports from Asia", available at: <https://www.ft.com/content/ad0e35e2-caad-4908-bedf-3489a85ec239> (Accessed 12 April 2024).

21. Milwaukee Journal Sentinel (2003), "China engineers its next great leap — its students", available at: <https://eu.jsonline.com/story/archives/2017/08/02/>

china-engineers-its-next-great-leap-its-students/527951001/ (Accessed 13 April 2024).

22. China Briefing (2024), "China's FDI Trends: Sources, Destinations, and Key Sectors", available at: <https://www.china-briefing.com/news/chinas-fdi-trends-sources-destinations-and-key-sectors-2022/> (Accessed 12 April 2024).

23. Statista (2024), "Leading solar PV manufacturing companies worldwide in 2021", available at: <https://www.statista.com/statistics/1259927/leading-solar-technology-manufacturers-pipeline-capacity/> (Accessed 12 Apr 2024).

24. Statista (2024), "Fossil Fuel Subsidies on the Rise", available at: <https://www.statista.com/chart/31016/volume-of-global-fossil-fuel-subsidies-timeline/> (Accessed 15 Apr 2024).

25. AP News (2023), "EU announces an investigation into Chinese subsidies for electric vehicles", available at: <https://apnews.com/article/eu-china-electric-vehicle-subsidy-investigation-15ec926e756a36a7612a66623-ccae51f> (Accessed 12 April 2024).

26. Statista (2023), "The Companies Getting Paid by States", available at: <https://www.statista.com/chart/26833/biggest-state-level-subsidy-packages-in-the-us/> (Accessed 15 Apr 2024).

27. European Commission (2023), "Speech by President von der Leyen on EU-China relations to the Mercator Institute for China Studies and the European Policy Centre", available at: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_2063 (Accessed 12 April 2024).

28. Statista (2024), "Impacts on U.S. companies operating in China due to China's industrial policy changes from 2019 to 2022", available at: <https://www.statista.com/statistics/1292688/us-business-impacts-due-to-chinas-industrial-policies/> (Accessed 12 April 2024).

Стаття надійшла до редакції 26.04.2024 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б») Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

viber: +38 050 3820663

ІНВЕСТИЦІЇ: ПРАКТИКА ТА ДОСВІД № 4/2024